

Handläggare
Jadranka Naskova
Telefon: 08-50800813

Till
Förskolenämnden
2024-09-24

Motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan

Svar på remiss från kommunstyrelsen, KS 2024/515

Förvaltningens förslag till beslut

1. Förskolenämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen.
2. Paragrafen justeras omedelbart.

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat motionen från Andréa Hedin (M) och Sophia Granswed Baat (M) om att utforma karriärtjänster inom förskolan till förskolenämnden för yttrande.

Förvaltningen delar bilden som beskrivs i motionen avseende förskollärares viktiga roll för utbildningens och undervisningens kvalitet. Förvaltningen vill dock lyfta några relevanta faktorer som bör beaktas vid eventuellt utformande av karriärtjänster.

Sedan 2017 använder Stockholms stad statsbidraget för höjda löner till lärare och förskollärare (2016:100), så kallat Lärarlönelyft, för löneökningar till särskilt skickliga förskollärare. Stadens struktur för fördelning av statsbidraget baseras på andelen legitimerade förskollärare i respektive stadsdel och syftar till att åstadkomma en jämn fördelningen över hela staden.

En stadsövergripande utvärdering av fördelningsstrukturen och effekterna av Lärarlönelyftet på yrkets attraktivitet och undervisningens kvalitet skulle kunna utgöra ett relevant underlag inför eventuellt utformande av karriärtjänster inom förskolan.

Under 2025 träder nya bestämmelser i kraft i skollagen avseende professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare.

Från 1 januari 2025 implementeras ny chefstruktur inom Stockholms stad som omfattar förskolerektorer och biträdande rektorer och påverkar förskolans ledningsorganisation.

Sammanfattningsvis betonar förvaltningen vikten av att utforma insatser i takt med ovan beskrivna kommande lagändringar och bestämmelser på nationell nivå samt strukturella förändringar i förskolans organisation på kommunal nivå.

Bakgrund

Kommunstyrelsen har remitterat motionen från Andréa Hedin (M) och Sophia Granswed Baat (M) om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan till förskolenämnden för yttrande senast den 1 oktober 2024.

Ärendet

Motionärerna lyfter vikten av förskolans utbildningsuppdrag och förskollärares kompetens som avgörande faktor för en kvalitativ utbildning. Motionärerna hänvisar till Lärarprognosen 2021 avseende framtida rekryteringsbehov av personal till förskolan.

Vidare tar motionen upp att införandet av karriärtjänster för lärare i grundskolan och gymnasiet, har bedömts bidra till att stärka lärarnas kompetens och höja läraryrkets attraktionskraft. Motionärerna framhåller att möjlighet att erhålla befintliga statsbidrag vid utformandet av karriärtjänster i förskolan, så som bidraget för införandet av förstelärare, bör undersökas.

Motionärerna föreslår till kommunfullmäktige att besluta om att stadsledningskontoret, tillsammans med berörda nämnder, ges i uppdrag att utforma karriärtjänster i Stockholms stads förskolor.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för stadsövergripande utveckling.

Ärendet kommer att behandlas i samverkan med de fackliga organisationerna den 16 september och funktionshinderrådet kommer att få möjlighet att behandla ärendet vid sammanträdet den 18 september 2024.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen delar bilden som beskrivs i motionen avseende förskollärares viktiga roll för utbildningens och undervisningens kvalitet likaså behovet av strategiskt arbete för att attrahera och behålla rätt kompetens för uppdraget. Detta betonas även i förskolans samlade strategi för kompetensförsörjning på Stockholms stads förskolor, som godkändes av förskolenämnden i april 2024, FÖF 2024/59.

Under nedan rubriker lyfter förvaltningen relevanta faktorer som bör beaktas vid eventuellt utformande av karriärtjänster.

Lärlönelyftet

Förvaltningen framhåller att Stockholms stad sedan 2017 använder Förordningen (2016:100) om höjda löner till lärare och förskollärare, ett så kallat Lärlönelyft, för löneökningar till särskilt skickliga förskollärare. Bidraget tilldelas särskilt kvalificerade förskollärare som uppfyller kraven i förordningen för Lärlönelyftet (SFS 2016:100) och i föreskrifterna (SKOLFS 2016:61). Stadens struktur för fördelning av statsbidraget baseras på andelen legitimerade förskollärare i respektive stadsdel och syftar till att åstadkomma en jämn fördelning över hela staden. Urvalet av förskollärare utifrån antalet fördelade Lärlönelyft görs av respektive skolchef med grund i Skolverket förordning. Uppföljning sker idag på stadsdelsnivå, strukturerna skiljer sig således åt.

Förvaltningen bedömer att en stadsövergripande uppföljning och utvärdering av fördelningsstrukturen samt effekterna av Lärlönelyftet skulle vara relevant att genomföra. Syftet med utvärderingen skulle vara att få kunskap om insatsen har gett önskade effekter på yrkets attraktivitet samt undervisningens kvalitet. En sådan utvärdering skulle kunna utgöra underlag vid ett eventuellt utformande av karriärtjänster inom förskolan.

Befolkningsprognosen

Den prognostiserade utvecklingen av antalet barn i åldern 1–5 år påverkar framtida rekryteringsbehov. En annan påverkansfaktor är antalet kommande pensionsavgångar och övriga avgångar. Enligt personalbehovsprognosen 2024–2033¹ förväntas åldersgruppen 1–5 år fortsatt minska fram till år 2025 för att sedan öka gradvis. Ökningen kommer dock bli märkbar tidigast år 2028. Det minskade barnantalet innebär att kommande pensionsavgångar inte behöver ersättas för att nå upp till det väntade rekryteringsbehovet under första prognosperioden. Årets personalbehovsprognos bygger dock på statistik från förra årets befolkningsprognos. I årets befolkningsprognos² antas barnafödandet vara ännu lägre än förra året, ett minskat utfall på 3000 barn i åldern 1–5 år redovisas i jämförelse med 2023 års prognos. Därav kan en slutsats dras att rekryteringsbehoven sannolikt inte kommer öka under den senare delen av prognosperioden i den takt som tidigare prognostiserats.

Professionsprogrammet

Skolverket har på uppdrag av regeringen arbetat fram ett förslag på ett nationellt professionsprogram för rektorer, lärare och förskollärare som inkluderar ett meriteringssystem med tre nivåer. Förslaget remitterades till stadsledningskontoret, arbetsmarknadsnämnden, utbildningsnämnden och förskolenämnden, Dnr FÖF 2024/273; KS 2024/812. De nya bestämmelserna om professionsprogrammet och meriteringssystemet träder i kraft i skollagen under 2025. Denna förändring i skollagen kommer i hög grad påverka utformande av karriärtjänster både nationellt och lokalt. Förvaltningen lyfter vikten av att beakta de kommande bestämmelserna innan eventuellt utformande av karriärtjänster för förskollärare i Stockholms stad.

Ny chefsstruktur

Ytterligare faktor att ta hänsyn till vid ett eventuellt utformande av karriärtjänster är Stockholms stad chefsstruktur som implementeras 2025. Chefsstrukturen påverkar förskolans ledning och styrning vilket också talar för att införandet av karriärtjänster för förskollärare kan komma att påverkas av förändringen.

Sammanfattningsvis instämmer förvaltningen i att insatser som stärker yrkets attraktivitet och bidrar till att behålla och attrahera nya förskollärare är angelägna. Förvaltningen framhåller vikten av att beakta kommande lagändringar och bestämmelser på nationell nivå samt strukturella förändringar i förskolans organisation på kommunal nivå vid eventuell utformande av dessa.

Avslutningsvis menar förvaltningen att en stadsövergripande utvärdering av nuvarande fördelningsstrukturen och effekterna av Lärarlönelyftet skulle vara en möjlig fortsatt utveckling och utgöra ett relevant underlag inför ett eventuellt utformande av karriärtjänster inom förskolan.

Förvaltningen föreslår att förskolenämnden godkänner tjänsteutlåtandet som svar på remissen.

Gunilla Davidsson
Förvaltningsdirektör
Förskoleförvaltningen

Katarina Odén-Ryhede
Avdelningschef
Förskoleförvaltningen

Bilagor

1. Motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan, FÖF 2024/181–1
2. Följebrev Motion om att möjliggöra karriärtjänster inom förskolan, FÖF 2024/181–1.1

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Gunilla Davidsson, Förvaltningsdirektör	2024-09-05
Katarina Odén-Ryhede, Avdelningschef	2024-09-05